

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

2006/0144(COD)

28.3.2007

OPINIA

Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i
Rady w sprawie enzymów spożywczych i zmieniającego dyrektywę Rady
83/417/EWG, rozporządzenie Rady (WE) nr 1493/1999, dyrektywę
2000/13/WE oraz dyrektywę Rady 2001/112/WE
(COM(2006)0425 – C6-0257/2006 – 2006/0144(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Erna Hennicot-Schoepges

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Od tysięcy lat człowiek wykorzystuje występujące w przyrodzie mikroorganizmy – bakterie, drożdże i pleśń – oraz wytwarzane przez nie enzymy do produkcji żywności, np. chleba, sera, piwa oraz wina. W drugiej połowie XX wieku nastąpił znaczny wzrost wykorzystania enzymów w przetwórstwie spożywczym (np. w piekarnictwie, produkcji wina, soków, piwa, produktów mlecznych, skrobi i cukru), a coraz bardziej zaawansowane metody przetwarzania i przygotowywania żywności wymagały będą coraz większej liczby różnorodnych enzymów.

Enzymy są niezmiernie pożyteczne w przemyśle spożywczym. Działając jako biokatalizatory, ułatwiają reakcje chemiczne, w wyniku których cały materiał biologiczny jest tworzony i ostatecznie ulega rozkładowi. Enzymy potrafią rozbić złożone cząsteczki (np. węglowodany) na mniejsze jednostki, mogą katalizować zmiany strukturalne w ramach jednej cząsteczki (np. izomeryzacja cukru) lub przyłączać cząsteczki substratu do innych cząsteczek (np. tworzenie protein lub materiałów wchodzących w skład ścian komórkowych). Ponadto enzymy są bardzo wydajne – potrafią przyspieszać reakcje co najmniej milion razy bez podlegania modyfikacji. W porównaniu z reakcjami katalizowanymi chemicznie reakcje enzymatyczne posiadają istotną przewagę ze względu na mniejsze zużycie energii, produkcję mniejszej ilości odpadów oraz zdolność do biodegradacji. Enzymy to nie „chemiczny topór”, zdolny do rozbicia drzwi, można je raczej przyrównać do klucza do konkretnego zamka. Zwiększone wykorzystanie enzymów sprawiło, że pojawiło się pilne zapotrzebowanie na enzymy „komercyjne”, produkowane w procesie fermentacji specjalnie wyselekcjonowanych mikroorganizmów.

Przepisy prawne, na podstawie których prowadzona jest kontrola stosowania enzymów w przetwórstwie spożywczym, nie są w pełni zharmonizowane w UE. Enzymy wykorzystywane w przetwórstwie spożywczym dzieli się na dodatki do żywności i substancje pomocnicze. Dodatki do żywności to substancje dodawane do żywności, pełniące w niej funkcję technologiczną, natomiast substancje pomocnicze to substancje dodawane w trakcie przetwarzania żywności z przyczyn technicznych, które mogą znaleźć się w produkcie końcowym, jednak nie pełnią w nim funkcji technologicznej.

Wykorzystanie enzymów jako dodatków do żywności regulowane jest dyrektywą 89/107/EWG. Jednak obecnie dyrektywa ta obejmuje swym zakresem i dopuszcza stosowanie jedynie dwóch enzymów jako dodatków do żywności (lizozymu i inwertazy). Wykorzystanie enzymów jako substancji pomocniczych nie jest regulowane na poziomie europejskim, lecz jedynie na szczeblu krajowym. Prawo krajowe w tym zakresie w państwach członkowskich różni się co do liczby i typu dozwolonych enzymów (niezależnie od tego, czy wytwarzane są przez organizmy modyfikowane genetycznie, czy też nie) w różnych zastosowaniach, a także pod względem zatwierdzenia przez wprowadzeniem na rynek.

W celu stworzenia równych warunków oraz zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego konieczna jest harmonizacja przepisów na szczeblu Wspólnoty. Proponowane rozporządzenie ma na celu harmonizację ocen bezpieczeństwa oraz procedury zezwalania na stosowanie wszystkich enzymów spożywczych, w tym tych wytwarzanych przez organizmy modyfikowane genetycznie, a także wprowadza wymóg umieszczania ich na etykietach produktów.

Sprawozdawczyni z zadowoleniem przyjmuje ten wniosek, który wprowadzi zharmonizowany system oceny bezpieczeństwa enzymów na szczeblu Wspólnoty. Jednak aby wniosek ten był bardziej praktyczny, sprawozdawczyni chciałaby wprowadzić skróconą procedurę dla enzymów spożywczych już ocenionych i dopuszczonych przez państwa członkowskie (np. Danię, Francję czy Wielką Brytanię). Sprawozdawczyni proponuje również kilka poprawek mających na celu zwiększenie jasności prawnej przepisów.

POPRAWKI

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Tekst proponowany przez Komisję¹

Poprawki Parlamentu

Poprawka 1

Artykuł 2 ustęp 2 litera c a) (nowa)

(ca) środków ułatwiających trawienie;

Uzasadnienie

Wyjaśnienie prawne. Należy jasno określić, zgodnie z punktem preambuły 4, że rozporządzenie powinno obejmować jedynie enzymy dodawane do żywności w celu spełnienia funkcji technologicznej, a nie enzymy przeznaczone do spożycia przez ludzi, takie jak środki ułatwiające trawienie.

Poprawka 2

Artykuł 2 ustęp 4

4. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do kultur bakterii, które są **tradycyjnie** wykorzystywane w produkcji żywności i które mogą zawierać enzymy, lecz nie są wykorzystywane specjalnie do ich produkcji.

4. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do kultur bakterii, które są wykorzystywane w produkcji żywności i które mogą zawierać enzymy, lecz nie są wykorzystywane specjalnie do ich produkcji.

Uzasadnienie

Wyjaśnienie prawne. Znaczenie słowa „tradycyjnie” nie jest jasne.

¹ Dotychczas nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym.

Poprawka 3
Artykuł 3 ustęp 2 akapit pierwszy a (nowy)

**„spożywczy preparat enzymatyczny”
oznacza enzym spożywczy zawierający
substancje ułatwiające przechowywanie,
sprzedaż, standaryzację, rozcieńczanie lub
rozkład enzymu spożywczego.**

Uzasadnienie

We wniosku brak jest definicji spożywczego preparatu enzymatycznego. W celu uproszczenia etykietowania enzymów spożywczych w transakcjach między przedsiębiorstwami termin ten został wprowadzony w art. 8.

Poprawka 4
Artykuł 6 ustęp 2 litera a)

a) **nazwę** enzymu spożywczego;

a) definicję enzymu spożywczego,
zawierającą jego nazwę zwyczajową lub
zalecaną, nazwę systematyczną i synonimy,
w miarę możliwości zgodnie z
nazewnictwem stosowanym przez
Międzynarodową Unię Biochemii i Biologii
Molekularnej (*International Union of
Biochemistry and Molecular Biology*), a w
przypadku enzymów złożonych nazwę
wybraną na podstawie działania enzymu
określającego jego funkcję;

Uzasadnienie

W miarę możliwości należy używać najwłaściwszej nazwy enzymu, określonej w oparciu o nazewnictwo stosowane przez Międzynarodową Unię Biochemii. W przypadku enzymów złożonych nazwa powinna wywodzić się od działania określającego funkcję enzymu w przetwórstwie spożywczym.

Poprawka 5
Artykuł 7 tytuł

Włączenie do wspólnotowego wykazu
enzymów genetycznie modyfikowanych

Włączenie do wspólnotowego wykazu
enzymów **spożywczych pochodzących z**
genetycznie modyfikowanych
mikroorganizmów

Uzasadnienie

Sformułowanie „enzymów genetycznie modyfikowanych” może prowadzić do nieporozumień.

Poprawka 6

Artykuł 8

Enzymy spożywcze nieprzeznaczone do sprzedaży konsumentowi końcowemu, niezależnie od tego, czy są sprzedawane pojedynczo czy zmieszane ze sobą **oraz/lub z innymi składnikami określonymi w art. 6 ust. 4 dyrektywy 2000/13/WE**, mogą być wprowadzane do obrotu, wyłącznie jeżeli ich opakowanie lub pojemniki zawierają informację, o której mowa w art. 9 - 12 niniejszego rozporządzenia, która musi być wyraźnie widoczna, czytelna i nieusuwalna.

Enzymy spożywcze oraz **spożywcze preparaty enzymatyczne** nieprzeznaczone do sprzedaży konsumentowi końcowemu, niezależnie od tego, czy są sprzedawane pojedynczo czy zmieszane ze sobą, mogą być wprowadzane do obrotu wyłącznie jeżeli ich opakowanie lub pojemniki zawierają informację, o której mowa w art. 9 - 12 niniejszego rozporządzenia, która musi być wyraźnie widoczna, czytelna i nieusuwalna.

Uzasadnienie

W celu uproszczenia etykietowania enzymów spożywczych w transakcjach między przedsiębiorstwami.

Poprawka 7

Artykuł 9 ustęp 2

2. W przypadku gdy enzymy spożywcze są sprzedawane jako mieszanina, informacje przewidziane w ust. 1, muszą być podane dla każdego enzymu **w porządku malejącym, procentowo według masy względem całości.**

2. W przypadku, gdy enzymy spożywcze są sprzedawane jako mieszanina, informacje przewidziane w ust. 1, muszą być podane dla każdego enzymu.

Uzasadnienie

W celu uproszczenia etykietowania enzymów spożywczych w transakcjach między przedsiębiorstwami.

Poprawka 8

Artykuł 12 ustęp 1 litera g a) (nowa)

(ga) datę ważności, po której upływie użycie enzymu spożywczego byłoby niewskazane;

Uzasadnienie

Dla producentów żywności istotna jest wiedza na temat trwałości enzymów spożywczych w celu zagwarantowania bezpieczeństwa żywności.

Poprawka 9

Artykuł 18 ustęp 4 litera b a) (nowa)

(ba) Komisja może włączyć do wykazu wspólnotowego każdy enzym spożywczy, który został już zatwierdzony w Danii, Francji lub Wielkiej Brytanii, lub który już został oceniony przez Wspólny Komitet Ekspertów ds. Dodatków do Żywności (Joint Expert Committee on Food Additives - JECFA), bez konieczności składania wniosku, o którym mowa w ust. 2, lub uzyskania opinii Urzędu.

Uzasadnienie

Enzymy spożywcze ocenione już przez JECFA lub zatwierdzone w Danii, Francji lub Wielkiej Brytanii powinny podlegać skróconej procedurze. Usprawni to prace EFSA.

PROCEDURA

Tytuł	Enzymy spożywcze		
Odsyłacze	COM(2006)0425 - C6-0257/2006 - 2006/0144(COD)		
Komisja przedmiotowo właściwa	ENVI		
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	ITRE 5.9.2006		
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Erna Hennicot-Schoepges 4.10.2006		
Rozpatrzenie w komisji	28.11.2006	27.2.2007	27.3.2007
Data przyjęcia	27.3.2007		
Wynik głosowania końcowego	+: 47	-: 0	0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Březina, Renato Brunetta, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Radu Țîrle, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras		
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Alexander Alvaro, Philip Dimitrov Dimitrov, Avril Doyle, Robert Goebbels, Matthias Groote, Satu Hassi, Eija-Riitta Korhola, Esko Seppänen, Hannes Swoboda, Lambert van Nistelrooij		